

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องสภาพการรับข่าวสารทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยหลักการและทฤษฎีการดำเนินงาน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังจะได้เสนอตามลำดับต่อไปนี้

1. หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 การสื่อสาร
 - 1.2 ความหมายของการสื่อสาร
2. การรับข่าวสารของมนุษย์
 - 2.1 ช่องทางการสื่อสาร
 - 2.2 การเลือกและเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน
 - 2.3 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร
 - 2.4 บทบาทของสื่อมวลชนต่อสังคม
 - 2.5 ลักษณะของผู้รับสาร
 - 2.6 ผลของการสื่อสาร
 - 2.7 บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต่องานวิชาการ
 - 2.8 ความสำคัญของข่าวสารทางวิชาการต่อผู้บริหารโรงเรียน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
4. สรุปกรอบความคิดและแนวทางในการทำวิจัย

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. การสื่อสาร

การสื่อสารนั้นมีความหมาย การสื่อสารแต่ละครั้งจะต้องอาศัยภาษาในการสื่อความหมายจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร และภาษาที่ใช้จะรวมทั้งภาษาที่เป็นคำพูด ได้แก่ ภาษาพูด ภาษาเขียน ของชนชาติต่าง ๆ (วจนภาษา) และภาษาที่ไม่ใช่คำพูด ได้แก่ สัญลักษณ์ สัญญาณต่าง ๆ อาทิ กับกริยา (อวจนภาษา) มนุษย์สมัยโบราณใช้สัญญาณควันไฟไปะเทศต่าง ๆ ในการติดต่อ

สื่อสาร สื่อความหมายให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน ต่อมากมีวิวัฒนาการมากขึ้น มีการสร้างภาษาขึ้นมา ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน เพื่อให้ในการติดต่อสื่อสารประจวบกับปัจจุบันโลกวิวัฒนาการ เรื่องสื่อต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้มนุษย์มีการรับรู้ความหมายร่วมกันอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ตราบใดก็ตามที่มนุษย์จำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม การติดต่อสื่อสารย่อมต้องมีความจำเป็น อย่างแน่นอน ทั้งนี้เพื่อสร้างความเป็นระเบียบในการอยู่ร่วมกัน สร้างความเข้าใจ ความช่วยเหลือ และความสามัคคีกัน ฯลฯ (สุภรศมี ฐิติกุลเจริญ. 2540 : 2)

โดยสรุป การสื่อสารต้องอาศัยภาษาในการสื่อความหมายจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็ภาษาพูดหรือภาษาเขียน เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน การสื่อสารจึงมีความจำเป็นสำหรับมนุษย์ที่จะดำรงมาใช้ในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม

2. ความหมายของการสื่อสาร

การให้ความหมายของการสื่อสารมีผู้ให้ความหมายไว้หลายคน ดังนี้

สุภรศมี ฐิติกุลเจริญ (2540 : 2) ได้ให้ความหมายของ "การสื่อสาร" ไว้ว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการของการถ่ายทอดสาร (Message) จากบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ผู้ส่งสาร ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าผู้รับสาร โดยผ่านสื่อ การสื่อสาร ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า "Communication" ซึ่งได้มาจากการที่มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

จอร์จ เอ มิลเลอร์ (George A. Miller) กล่าวว่า การสื่อสาร หมายถึง การถ่ายทอดข่าวสารจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

คาร์ลไอ ไฮฟแลนด์ (Carl I. Hoveland) และคณะให้ความเห็นว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการที่บุคคลหนึ่ง (ผู้ส่งสาร) ส่งสิ่งไว้ (โดยปกติจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน) เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอื่น ๆ (ผู้รับสาร)

เอเวอเรต เอ็ม โรเจอร์และเอฟ ฟลอยด์ ชูเมคเกอร์ (Everett M. Rogers and F. Floyd Shoemaker) ให้ความหมายว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการที่สารถูกส่งจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร

จอร์จ เกร็บเนอร์ (George Gerbner) ให้ความหมายของการสื่อสารไว้ว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการที่ ผู้ส่งสาร และผู้รับสารมีปฏิสัมพันธ์กันในสภาพแวดล้อมทางสังคม

จากความหมายของการสื่อสารที่มีผู้ให้ไว้ข้างต้น จะเห็นได้ว่า สิ่งหนึ่งที่มีความหมายร่วมกัน ก็คือการสื่อสารนั่นเอง ซึ่งตั้งอยู่บนหลักของความสัมพันธ์ กล่าวโดยสรุป การสื่อสาร คือ กระบวนการส่งสารที่มีผู้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร และอีกฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้รับสาร

การรับข่าวสารของมนุษย์

1. ช่องทางการสื่อสาร

ช่องทางการสื่อสาร คือ ตัวกลางที่ช่วยในการนำส่งสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ช่องทางเปรียบเสมือนทางหรือพาหนะระหว่างผู้ร่วมสื่อสาร พิชนี เขยจรรยา (2541 : 20 – 31) ได้แบ่งช่องทางการสื่อสารออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ช่องทางที่เป็นตัวกลางนำสารจากผู้ส่งสารไปให้ผู้รับสาร ได้แก่ คลื่นแสง คลื่นเสียง วิทยุ โทรเลข โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น ช่องทางเหล่านี้เน้นหนักในเรื่องสื่อทางเทคโนโลยี
2. ช่องทางที่เป็นพาหนะของสิ่งที่นำสาร เช่น อากาศ ซึ่งเป็นตัวนำคลื่นเสียงไปสู่ประสาทรับความรู้สึกต่าง ๆ หรือประสาททั้งห้า ซึ่งได้แก่ การเห็น การได้ยิน การได้กลิ่น การสัมผัส และการลิ้มรส ช่องทางประเภทนี้พบในกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคล
3. วิธีการในการเข้ารหัสและถอดรหัสสาร เช่น การใช้รหัส การใช้วิธีเขียน เป็นต้น การรับข่าวสารจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้รับสารและผู้ส่งสารจะมีโอกาสเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารที่น่าเชื่อถือ และความคงทนของช่องทางการสื่อสาร ดังต่อไปนี้
 1. โอกาสในการใช้ช่องทาง (Channel Availability) คือ โอกาสที่จะใช้ช่องทาง เพื่อเข้าถึงผู้รับสารกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ในบางภูมิภาคอาจหาโอกาสใช้ช่องทางบางอย่างได้ยาก เช่น เขตที่มีประชากรเบาบางมาก หรือมีฐานะยากจนไม่เหมาะสมที่จะใช้สื่อโทรทัศน์ หรือในเขตที่มีคนอ่านหนังสือไม่คล่องเป็นส่วนใหญ่มิควรใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ เป็นต้น
 2. ความน่าเชื่อถือของช่องทาง (Channel Credibility) คือ ความเชี่ยวชาญ และความน่าไว้วางใจของช่องทางในสายตาหรือความรู้สึกของผู้รับสาร บ่อยครั้งที่ความน่าเชื่อถือของช่องทางเชื่อมโยงกับลักษณะของผู้ส่งสารและผู้รับสารโดยตรง เช่น จากการศึกษาวิจัยในสหรัฐอเมริกาพบว่า คนในสังคมซึ่งมีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจสูงมักมองสิ่งตีพิมพ์ว่าน่าเชื่อถือกว่า ในขณะที่คนที่มีฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจต่ำจะมองว่าโทรทัศน์น่าเชื่อถือกว่า
 3. ความสามารถเก็บรักษาสารของช่องทาง (Channel Permanency) คือ ความคงทนของช่องทางสื่อสารในการถ่ายทอด และคงรักษาสารเป็นเวลานาน สิ่งตีพิมพ์มีมิตินี้สูง ในขณะที่วิทยุและโทรทัศน์มีการถ่ายทอดหรือนำสารเพียงสั้น ๆ ปัจจุบันวิทยุและโทรทัศน์มีความสามารถในการเก็บรักษาสารได้สูงกว่าในอดีต เพราะสามารถบันทึกเสียงหรือภาพได้

2. การเลือกและเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน

ในการรับข่าวสารต่าง ๆ ผู้รับสารย่อมมีกระบวนการเลือกสรร (Selective Processes) ซึ่งแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ความต้องการ ความเชื่อ ทัศนคติ ความรู้สึกนึกคิด ที่ไม่เหมือนกันของแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตามทุกคนมีธรรมชาติที่จะเปิดรับข่าวสารตลอดเวลา แต่การที่จะเปิดรับสื่อใดอย่างไหนนั้น ชว็บูเรียน กิตติวัฒน์ (2531 : 23 - 26) ได้กำหนดปัจจัยที่ใช้เลือกและเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคล มีแนวคิดว่าคนเราแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัวบุคคลอย่างมากในด้านโครงสร้างทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน การดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับสติปัญญา ความคิด ทัศนคติ ตลอดจนกระบวนการของการรับรู้ การเรียนรู้ และการสนใจ

2. ปัจจัยด้านสภาพความสัมพันธ์ทางสังคม เนื่องจากคนเรามักจะยึดติดกับกลุ่มสังคมที่ตนสังกัดอยู่ในกลุ่มอ้างอิง (Reference Group) ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใด ๆ ก็ตาม นั่นคือมักจะทำตามกลุ่มในแง่ความคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบการสื่อสาร เชื่อว่าลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ทำให้เกิดความคล้อยตามคลึงของการเปิดรับเนื้อหาของการสื่อสาร รวมถึงการตอบสนองต่อเนื้อหาดังกล่าวไม่แตกต่างกันด้วย

นอกจากนี้ ชวรมม์ (Schramm, 1964 : 121 - 122) ได้กล่าวถึงการเลือกรับข่าวสารต่าง ๆ ว่ายังมีองค์ประกอบอื่น ๆ คือ

1. ประสบการณ์ ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารแตกต่างกัน
2. การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสาร ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างใดอย่างหนึ่ง
3. ภูมิหลังแตกต่างกัน ทำให้มีความสนใจแตกต่างกัน
4. การศึกษาและสภาพแวดล้อม ทำให้มีความแตกต่างในพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาข่าวสาร
5. ความสามารถในการรับสารเกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจทำให้พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารต่างกัน
6. บุคลิกภาพ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติ การโน้มแน่วจิตใจและพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารต่างกัน

7. อารมณ์ สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสาร ทำให้ผู้รับเข้าใจความหมายของข่าวสาร หรือ อาจเป็นอุปสรรคต่อการเข้าใจความหมายของข่าวสารก็ได้

8. ทักษะคิด เป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและตอบสนองต่อสิ่งเร้า หรือข่าวสารที่ได้พบ การเลือกและเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้น แคทซ์ และลาซาร์สเฟลด์ (Katz and Lazarsfeld. 1955 : 51) ได้ศึกษาหากระบวนการสื่อสารมวลชนตามทฤษฎีกระสุนปืน และสุรพงษ์ โสชนะเสถียร (2531 : 113 – 114) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการใช้และความพึงพอใจในการสื่อสาร ดังนี้

ทฤษฎีกระสุนปืน (Bullet Theory) หรือแบบจำลองเข็มฉีดยา (Hypodemic Needle Model) ในแบบจำลองเข็มฉีดยา หรือกระสุนปืนนี้ แคทซ์ ได้กล่าวถึง การไหลของข่าวสารในการสื่อสารมวลชนไว้ว่า สารที่ถูกส่งออกมาจะมีผลกระทบต่อผู้รับสารโดยตรง และในทันทีทันใด เปรียบเสมือนเข็มฉีดยาที่เจาะเข้าไปในผิวหนังคนไข้ เมื่อหมดเด็ดยาจากเข็มฉีดยานั้นจะมีผลต่อคนไข้ทันที หรืออีกลักษณะหนึ่งเปรียบเสมือนลูกปืนที่ยิงไปถูกคน ลูกปืนนั้นจะมีผลต่อคนถูกยิงโดยตรงและทันที จากแนวคิดความเชื่อดังกล่าวเห็นได้ว่าทฤษฎีรูปแบบเข็มฉีดยา หรือกระสุนปืนนั้น เชื่อว่าบุคคลในสังคมเป็น ผู้บริสุทธิ์ไม่มีสิ่งใดอยู่ในตัวบุคคลนั้นเลย และบุคคลผู้รับสารยังเป็นผู้เฉื่อยชา (Passive) ไม่มีความกระตือรือร้นใดๆ ในการแสวงหาข่าวสารอีกด้วย ดังนั้น เมื่อสื่อสื่อสารไปยังมวลชน ผู้รับข่าวสารก็จะรับทันที และไม่ว่าสื่อมวลชนจะบอกอย่างไรยอมเชื่อและคล้อยตามนั้น ด้วยเหตุนี้มวลชนที่มีอยู่ในสังคมจึงมีมาตรฐานเหมือนกัน ต่างคนต่างได้รับสารจากสื่อมวลชน และก่อให้เกิดวัฒนธรรมมวลชน (Mass Culture) ขึ้น

ทฤษฎีการใช้และความพึงพอใจในการสื่อสารเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับผู้รับสาร โดยศึกษาว่าผู้รับสารนั้นมีกระบวนการอย่างไรในการเลือกเปิดรับสื่อ (Communication Behavior) ที่ครอบคลุมถึงภูมิหลังของผู้รับสาร โดยเฉพาะประสบการณ์โดยตรงของผู้รับสารที่มีต่อสื่อ ด้วยเหตุนี้จึงพบว่าการใช้และความพึงพอใจในการสื่อสาร ประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ

1. ผู้รับสาร ในฐานะเป็นผู้ที่มีบทบาทรุก และมีวัตถุประสงค์เสมอในการสื่อสาร
2. การใช้หรือการเปิดรับสื่อที่ได้เลือกสรร เพื่อสนองต่อความต้องการของตน มิใช่เป็นการเปิดรับสารที่เลื่อนลอย หรือเป็นผลที่บังเอิญจากผู้ส่งสารเพียงอย่างเดียว

หรือเป็นผลที่บังเอิญจากผู้ส่งสารเพียงอย่างเดียว

3. ความพอใจในสื่อ เกิดขึ้นเมื่อการเปิดรับสื่อหรือการใช้สื่อที่เลือกแล้วนั้นเป็นไปอย่างตักตวง ดังนั้นในทางกลับกัน ผู้ส่งสารจำเป็นต้องแข่งขันเพื่อการบริการให้ประชาชนผู้รับสารพึงพอใจ มิใช่เกิดจากการที่ตัวผู้ส่งสารเองนั้นพอใจ

แมคคอมบส์ และเบกเกอร์ (McCombs and Becker. 1960 : 51-52) ได้อธิบายถึง

การสื่อสารมวลชน เพื่อสนองความต้องการและความพึงพอใจ โดยเน้นด้านการดำรงชีวิตในสังคมดังต่อไปนี้

1. มนุษย์ต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) ด้วยการติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ จากสื่อมวลชน เพื่อให้รู้ถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง และสภาพปัจจุบันที่อยู่รอบตัว
2. มนุษย์ต้องการข่าวสารเพื่อช่วยในการตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน โดยการเปิดรับสื่อมวลชน ทำให้บุคคลสามารถกำหนดความคิดเห็นของตนต่อสภาพหรือเหตุการณ์รอบตัว
3. มนุษย์ต้องการข้อมูลเพื่อประกอบการสนทนาในชีวิตประจำวัน (Discussions) โดยการเปิดรับสื่อมวลชน ทำให้บุคคลมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการสนทนากับผู้อื่น
4. มนุษย์ต้องการมีส่วนร่วม (Participation) ในเหตุการณ์และความเป็นไปต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว
5. มนุษย์ต้องการข่าวสารเพื่อเสริมความคิดเห็น หรือการสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้กระทำไปแล้ว (Reinforcement)
6. มนุษย์ต้องการความบันเทิง (Relaxing and Entertainment) เพื่อความเพลิดเพลินและผ่อนคลายอารมณ์

3. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร

การรับข่าวสาร เป็นพฤติกรรมทางการสื่อสารอย่างหนึ่ง หรือที่เราเรียกว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร (Media Exposure) หรือพฤติกรรมการใช้สื่อ (Media Use) โดยสามารถระบุลงไปได้ว่า เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับข่าวสารเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยปกติแล้วคนมักมีนิสัยชอบเลือกเลือกที่จะคิด เลือกที่จะทำ เลือกที่จะติดตามที่ใจของตนปรารถนา นิสัยในการชอบเลือกนี้เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ในชีวิตของคน ส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะรับสารที่เหมาะสมสอดคล้องกับทัศนคติ และความเชื่อที่มีอยู่ของบุคคลในการสื่อสารนั้น ประมวล สตะเวทิน. (2527 : 113-117) ได้แบ่งการเลือกและเปิดรับข่าวสารออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การเลือกรับหรือการเลือกใช้ (Selective Exposure) ในชีวิตประจำวันของคน มีโอกาสที่จะรับสารจากแหล่งหรือผู้ส่งสาร (Source) ต่าง ๆ จำนวนมากมาย แต่มีเวลา และความสามารถที่จำกัดในการรับสารจากแหล่งต่าง ๆ หรือมีความพอใจ หรือไม่พอใจต่อแหล่งของผู้ส่งสารแตกต่างกันไป ดังนั้นจึงมักจะเลือกรับหรือเลือกใช้สารจากผู้ส่งสารที่ตนพอใจ เช่น การดู

โทรทัศน์จะเลือกดูช่องไหนก็ได้ รายการใดก็ได้ ในช่วงเวลาใดก็ได้ ทำนองเดียวกันในการฟังวิทยุหรืออ่านหนังสือพิมพ์ คนแต่ละคนมักจะเลือกรับข่าวสารเช่นเดียวกัน โดยปกติบุคคลมักจะเลือกรับหรือใช้สารจากแหล่งที่เสนอความคิดและทัศนคติที่สอดคล้องกับความคิดและทัศนคติของตน

2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) หมายถึง การให้ความสนใจต่อสารที่ได้รับ โดยปกติบุคคลมักจะเลือกรับสารที่น่าสนใจ เช่น หนังสือพิมพ์ที่มีจำนวนหน้ามาก ๆ ทั้งที่เลือกอ่านเพียงบางเรื่อง หรือบางคอลัมน์ หรือถ้ามีเรื่องที่น่าสนใจเกิดขึ้นพร้อมกัน 2 เรื่อง หากสนใจเรื่องใดมากกว่าก็จะเลือกรับเรื่องนั้น นอกจากการเลือกสารโดยอาศัยความสนใจที่มีต่อข่าวสารแล้ว ยังมีการเลือกรับสารที่สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อของตน และหลีกเลี่ยงที่จะรับสารที่ขัดแย้งกับทัศนคติและความเชื่อของตนเองด้วย

3. การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Interpretation) หลังจากการเลือกรับสารของผู้ส่งสารรายใดรายหนึ่ง หรือเลือกให้ความสนใจต่อสารใดสารหนึ่งแล้ว บุคคลยังเลือกรับรู้และตีความหมายของสารที่ได้รับตามประสบการณ์ของตนด้วย ดังนั้นในขั้นตอนนี้บุคคลจึงเลือกรับรู้และตีความหมายไม่เหมือนกัน ทำให้การสื่อสารผิดพลาด หรือล้มเหลวได้

4. การเลือกจดจำ (Selective Retention) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการเลือกและเปิดรับข่าวสาร นั่นคือ การที่บุคคลเลือกจดจำเนื้อหาสาระของสารเข้าไว้เป็นประสบการณ์ของตน เพื่อจะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป และสามารถจดจำเรื่องที่สอดคล้อง หรือสนับสนุนความคิดเห็นของตนได้ดีกว่าเรื่องที่ขัดแย้ง หรือต่อต้านความคิดเห็นของตน ดังนั้น การเลือกจดจำเนื้อหาสาระของสารที่ได้รับจะช่วยเสริมให้ทัศนคติหรือความเชื่อเดิมของตนมีความมั่นคงยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้ยาก

4. บทบาทของสื่อมวลชนต่อสังคม

สื่อมวลชนเป็นช่องทางสื่อสารที่สำคัญในการเชื่อมโยงระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารที่มีจำนวนมาก และมีส่วนในการสร้างทัศนคติและความสนใจของบุคคลในสังคม รวมทั้งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในสังคม จึงทำให้สื่อมวลชนกลายเป็นสถาบันที่มีบทบาทและอิทธิพลสูงในสังคมปัจจุบัน

ชวรมณี (Schramm, 1964 : 126) ได้สรุปหน้าที่ของสื่อมวลชนในการพัฒนาสังคมไว้

3 ลักษณะ คือ

1. หน้าที่ในการให้ข่าวสาร
2. หน้าที่ในการวินิจฉัยสั่งการ เพื่อการตัดสินใจของกลุ่มบุคคล โดยที่สื่อมวลชนจะ

เป็นผู้ให้ข้อมูลนำข่าวสารไปสู่ประชาชน ทำให้ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ชัดเจน หน้าที่ในการให้ความรู้ เช่น การใช้สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา เป็นต้น

จากบทบาทของสื่อมวลชนดังกล่าวแล้ว สื่อมวลชนยังทำหน้าที่ในการทำให้ประชาชนได้เรียนรู้ ตระหนัก และมีความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่เป็นโยบาย โฆษณ โภชน และสิ่งใดควรหลีกเลี่ยงหรือควรปฏิบัติ ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม บทบาทของสื่อมวลชนจะมีผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่ง เมตตา กฤตวิทย์ และคนอื่น ๆ (2530 : 65) กล่าวไว้ ดังนี้

1. สื่อมวลชนสร้างค่านิยม มนุษย์จะเรียนรู้ค่านิยมต่าง ๆ จากสื่อมวลชนได้ เช่น การละสมทรัพย์สิน การดำเนินชีวิต ศีลธรรมจรรยา ซึ่งสื่อมวลชนที่ดีควรจะเน้นการให้ข่าวสารเพื่อกระตุ้นเตือนจริยธรรมในบุคคล อันก่อให้เกิดการปฏิบัติตามค่านิยมที่ตั้งมานั้น
2. สื่อมวลชนสร้างทัศนคติ ทัศนคติ คือ ความพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติ ประกอบไปด้วยความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มของพฤติกรรมสื่อมวลชนจะเป็นผู้ให้ข่าวสาร ให้ความรู้ และเสนอการประเมินในสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ตลอดจนชี้แนวทางที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติ ซึ่งสื่อมวลชนมีลักษณะเกือตักการจุดความสนใจของเด็กให้คล้อยตามสิ่งเหล่านั้น
3. สื่อมวลชนกำหนดปทัสฐานของพฤติกรรม ปทัสฐาน (Norms) คือ แบบแผนของความประพฤติของคนในสังคมซึ่งอยู่ร่วมกัน เพื่อให้สังคมมีความสงบสุขด้วยการต่อกย้ำ ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องให้คนในสังคมปฏิบัติ

จะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญต่อสังคมอย่างยิ่ง เพราะมีอิทธิพลต่อค่านิยม การยกเลี่ยนแบบ ทัศนคติ พฤติกรรม ความเชื่อ ของคนในสังคม และอาจต้องเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในอนาคต ทั้งนี้เนื่องจากสื่อมวลชนเป็นเสมือนตัวแทนทางสังคม (Social Agent) ที่มีอิทธิพลมากที่สุดในสังคมประชาธิปไตย

5. ลักษณะของผู้รับสาร

ในกระบวนการสื่อสาร หากต้องการจะสื่อสารให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น จำเป็นต้องมีความเข้าใจลักษณะของผู้รับสาร เพราะผู้ส่งสารก็มีโอกาสเป็นผู้รับสารได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้น ผู้ส่งสารจึงต้องวิเคราะห์ลักษณะของผู้รับสาร ซึ่งจะช่วยให้ผู้ส่งสารพิจารณาเลือกสรรสื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มเป้าหมายที่ผู้ส่งสารประสงค์จะให้สารไปถึง

ชแรมม์ (Schramm, 1962 : 86) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้รับสารไว้ ดังนี้

1. การศึกษา จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีการศึกษาดีจะหาประโยชน์จากสื่อสารต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ของตนมากขึ้น การศึกษาของผู้รับสารนั้นทำให้ผู้รับสารมีพฤติกรรมสื่อสาร

ต่างกันออกไป เช่น บุคคลที่มีการศึกษาสูงก็จะมีความสนใจในข่าวสารที่กว้างขวาง และจะไม่ค่อยเชื่ออะไรง่าย ๆ มักจะใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์มากกว่าสื่อวิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

2. การเศรษฐกิจ ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะให้ความสนใจในการอ่านหนังสือนิตยสารมาก และชอบบทบรรณาธิการ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับกิจการบ้านเมือง ปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ และวิทยาการ จากการศึกษา พบว่า ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีประมาณร้อยละ 90 นิยมอ่านนิตยสาร

3. วัย ชายุทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องความคิดเห็น พฤติกรรม การเลือกรับเนื้อหาของสาร การเลือกใช้สื่อ การชักจูงใจ และทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการรับสารต่างกัน ผู้มีอายุมากนิยมรับสารที่เป็นทางการมากกว่าการรับสารประเภทบันเทิง และสนใจเหตุการณ์บ้านเมืองอย่างจริงจังกว่าผู้ที่มีอายุน้อย เช่น นิยมฟังรายการข่าวทางวิทยุ โทรทัศน์ ฟังรายการอภิปราย การศาสนา การตอบปัญหาต่าง ๆ ในขณะที่เด็กวัยรุ่นชอบรับสารประเภทบันเทิง

4. เพศ ผู้ชายและผู้หญิงมีความนึกคิด ทักษะสติ และพฤติกรรมที่แตกต่างกันตามบทบาททางเพศ และอิทธิพลของวัฒนธรรม ผู้หญิงมักเป็นคนอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ ผู้หญิงสนใจอ่านหนังสือ ฟังหรือชมรายการแม่บ้านและรายการบันเทิง ขณะที่ผู้ชายนิยมเล่นกีฬา

5. ศาสนา การนับถือศาสนามีอิทธิพลต่อตัวผู้รับสารทั้งในด้านทัศนคติ ค่านิยม ศีลธรรม การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ในสังคมเดียวกันอาจมีผู้นับถือศาสนาต่างกัน การเสนอเรื่องราวที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางศาสนาจึงเป็นสิ่งพึงละเว้น

6. ที่อยู่อาศัย ผู้รับสารที่อยู่ในพื้นที่ที่มีภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และสภาพการบริการคมนาคมที่แตกต่างกัน จะมีการสื่อสารที่แตกต่างกัน ผู้รับสารในแต่ละท้องถิ่นในแต่ละภาคในแต่ละประเทศย่อมมีความสนใจในบางสิ่งบางอย่างต่างกัน เพราะการดำเนินชีวิตมีความแตกต่างกัน

7. ทักษะสติ ความเชื่อ และแนวคิด ความรู้สื่ออย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในการสื่อสารของมนุษย์นั้น ทักษะสติของผู้ส่งสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถเพิ่มหรือลดประสิทธิภาพของการสื่อสารได้ ดังนั้น การทำความเข้าใจถึงลักษณะของผู้รับสาร ซึ่งได้แก่ ผู้ฟัง ผู้ชม ผู้อ่าน จะช่วยให้ผู้ส่งสารได้พิจารณาเลือกสรรสื่อที่เหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มเป้าหมายที่ผู้ส่งสารประสงค์จะให้สารไปถึง และบรรลุผลตามความตั้งใจ

สรุปได้ว่า การศึกษาถึงลักษณะของผู้รับสาร จะช่วยให้ผู้ส่งสารได้คิดพิจารณาเลือกสรรข่าวสารให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่ผู้ส่งสารต้องการจะให้สารไปถึง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คร่างวิธีประสิทธิภาพ

6. ผลของการสื่อสาร

ในกระบวนการสื่อสาร ผู้ส่งสารมีจุดมุ่งหมาย เพื่อติดต่อสื่อสารระหว่างผู้รับสาร และผู้ส่งสาร ทำให้สามารถรับรู้เรื่องราวอันมีความหมายร่วมกัน และเกิดการตอบสนองต่อกัน

คำว่า ผลการสื่อสาร หมายถึง การเปลี่ยนแปลง หรือข้อแตกต่าง ซึ่งเกิดขึ้นกับบุคคล หรือกลุ่มบุคคล อันเนื่องมาจากสารที่ได้รับ ดังนั้น ผู้ส่งสารจึงหวังให้ผู้รับสารมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากได้รับสารแล้ว

6.1 ผลของการสื่อสารต่อบุคคล

เนื่องจากการสื่อสารเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการทางจิตวิทยา กระบวนการทางสังคม และวัฒนธรรม การพิจารณาผลของการสื่อสารในระดับบุคคลจึงนำเอาวิธีการจำแนกวัตถุประสงค์ในการศึกษามาช่วยชี้ให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในการสื่อสาร ที่มีต่อบุคคล ได้ชัดเจนขึ้น ซึ่ง ยูพา สุภากุล (2540 : 93 – 99) ได้กล่าวว่าผลของการสื่อสารมีการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ดังนี้

1. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านพุทธิพิสัย หมายถึง ผลของการสื่อสารที่ผู้ส่งสารต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสารเกี่ยวกับด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า
 2. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านจิตพิสัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในจิตใจและทัศนคติ ซึ่งได้แก่ การยอมรับ การตอบสนอง การสร้างค่านิยม การจัดรูปแบบ และการปฏิบัติเป็นนิสัย
 3. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านทักษะพิสัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอกปฏิบัติ ซึ่งได้แก่ การเลือกเรียนแบบ การลงมือทำตามแบบ การทำได้อย่างถูกต้อง การทำได้อย่างต่อเนื่อง การทำได้โดยเป็นธรรมชาติ
- กล่าวโดยสรุป ผลของการสื่อสารที่เกิดขึ้นกับบุคคลทั้งในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ทำให้ผู้รับสารเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า การเรียนแบบ การยอมรับ การจัดรูปแบบ การปฏิบัติเป็นนิสัย การเลือกเรียนแบบ การทำตามแบบได้ถูกต้อง การทำได้อย่างต่อเนื่อง และการทำได้ตามธรรมชาติ เป็นต้น

6.2 ผลการสื่อสารต่อสังคม

ผลของการสื่อสารต่อสังคมในปัจจุบัน ได้แก่

1. ผลต่อการเมือง สื่อมวลชนมีผลต่อการเมืองของคนในสังคมในหลาย ๆ ด้าน เช่น ก่อให้เกิดการหลั่งไหลมทางสังคมในด้านการเมือง

2. ผลต่อการกำหนดวาระ หมายถึง ความสามารถของสื่อมวลชนในการมีอิทธิพลต่อระดับการรับรู้เรื่องวางสารวาระ ซึ่งจะกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้ความสนใจในเรื่องนั้น ๆ

3. ผลต่อช่องว่างสารสนเทศ หรือช่องว่างทางความรู้ เมื่อปริมาณสารสนเทศในสังคมเพิ่มขึ้น มีการศึกษาสูง สถานภาพทางเศรษฐกิจสูงก็ดูดซับสารสนเทศได้ดีกว่า

4. ผลต่อการแพร่กระจายนวัตกรรม สื่อมวลชนและสื่อบุคคลต่างก็มีบทบาทความสำคัญแตกต่างกันออกไปในการยอมรับนวัตกรรม ซึ่งมีอยู่ 5 ขั้นตอนด้วยกัน คือ ขั้นรับรู้ ขั้นเกิดความสนใจ ขั้นประเมินผล ขั้นทดลอง และขั้นยอมรับ ซึ่งช่วยสร้างความรู้สึก จำเป็น หรือความต้องการขึ้นในจิตใจของสาธารณชน และทำให้เกิดการยอมรับนวัตกรรมที่เผยแพร่

กล่าวโดยสรุป ผลการสื่อสารต่อสังคมก่อให้เกิดการหล่อหลอมของคนในสังคม ในด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และสังคม

ดังนั้น การจัดการสื่อสารให้เป็นระบบมีกระบวนการรับและส่งสารที่ดี มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลในสังคม ได้แก่ การเข้าใจความหมายสิ่งต่าง ๆ ที่สื่อสารไปได้ตรงกัน เกิดการพัฒนา และมีความเข้าใจอันดีต่อกันของบุคคลในสังคม

7. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต่องานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 3 - 4) ได้กล่าวถึงขอบข่ายของงานวิชาการ ดังนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นกรวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การเตรียมการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน แผนการปฏิบัติงาน วิชาการ โครงการสอน และบันทึกการสอน

2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดการเรียน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การเลือกใช้แบบเรียน และการปรับปรุงการเรียนการสอน

3. การจัดบริการเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และส่งเสริมการจัดหลักสูตร เช่น การจัดสื่อการเรียนการสอน การนิเทศการสอน การจัดห้องสมุด

4. การวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อใช้เก็บเครื่องวัดในการตรวจสอบผล และวิเคราะห์ผลการเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะ จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษา คุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษาจึงอยู่ที่งานด้านวิชาการ ซึ่งจะประกอบด้วยงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดสิ่งส่งเสริมงานด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดผลและประเมินผล ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นผู้นำทางวิชาการที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพทางการศึกษา เป็นผู้ซึ่งวัดความสำเร็จด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน

8. ความสำคัญของข่าวสารทางวิชาการต่อผู้บริหารโรงเรียน

ปัจจุบันข้อมูลข่าวสารทางวิชาการมีมากมาย บุคคลสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้จากสื่อต่าง ๆ ตามความสนใจของตน เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเองและผู้อื่น ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องใช้ข้อมูลต่าง ๆ สำหรับการตัดสินใจ ต้องเป็นผู้รู้กว้างมองไกล มีวิสัยทัศน์ ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ต้องทำตนเป็นศูนย์รวมข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ ที่สามารถตอบคำถามและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้ เมื่อครูและบุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถเกี่ยวกับงานด้านวิชาการแล้วก็จะส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นด้วย (ปรีชาพร วงศ์กนฺตรโรจน์, 2535 : 8 – 14)

กล่าวโดยสรุป งานวิชาการมีความสำคัญมากในการบริหารโรงเรียน ดังนั้น การรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ทางวิชาการ จึงจำเป็นสำหรับผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาตนเองและบุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งจะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และส่งผลให้การพัฒนาการศึกษาของชาติเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้อง หรือสัมพันธ์กับการรับข่าวสาร ดังต่อไปนี้ ไพศาล แห่งพิศ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการใช้สื่อการเรียนทางไกลของนักศึกษาทางไกล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในการใช้สื่อการเรียน รวมทั้งลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และสังคมของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีสถานภาพโสด อายุระหว่าง 15 – 20 ปี และมีอาชีพรับจ้าง นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการใช้สื่อการเรียนทางไกล นอกเหนือจากปัญหาวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ที่นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับด้านเทคนิค

ทั่วไป โดยมีปัญหาเกี่ยวกับเสียงรบกวน ความชัดเจน และการหมุนหาคลื่นเพื่อการรับฟังรายการ ส่วนความต้องการในการใช้สื่อการเรียนทางไกล นักศึกษาต้องการในการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ การพบกลุ่ม และวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา

เหม ทองชัย (2536 : 46 - 47) ได้ศึกษาคุณสมบัติและบทบาทที่จำเป็นสำหรับ รองอธิการฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยครู โดยได้สอบถามความคิดเห็นของอธิการ รองอธิการ ฝ่ายวิชาการ ผู้บริหาร และอาจารย์ พบว่า คุณสมบัติด้านส่วนตัวที่มีความจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารทำความเข้าใจกับคนอื่น ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่อาศัยอำนาจหน้าที่หาประโยชน์ส่วนตัว ความสำนึกในควมรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ ส่วนคุณสมบัติด้านวิชาชีพที่มีความจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ความเป็นนักวิชาการ ใฝ่รู้ ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

รัชดา คลี่สุนทร (2537 : 230) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นของผู้ฟัง รายการวิทยุศึกษาในช่วงเวลาที่ขยายออกอากาศเพิ่มเติมที่จัดโดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ” ผลปรากฏว่า รายการที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุศึกษา ได้แก่ รายการ โลกสุดล้ำปดาร์ ศึกษาสนทนา วรณมจรรม สารคดี สอนภาษาอังกฤษ และช่วงเวลาการรับฟัง ส่วนใหญ่จะฟังระหว่างเวลา 12.00 - 15.00 น.

นันทนาพร วงศ์ยศ (2538 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ ภาษาไทย เพื่อประกอบการเรียนการสอนของครู อาจารย์ที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู อาจารย์สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จำนวน 365 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพการอ่าน ครู อาจารย์ ที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทยเป็นประจำทุกวัน ที่ห้องสมุดโรงเรียน หนังสือพิมพ์ที่ครู อาจารย์ชอบอ่าน คือ เดลินิวส์ ไทยรัฐ และมติชน ครู อาจารย์ให้หนังสือพิมพ์ภาษาไทยประกอบการเรียนการสอนอยู่ในระหว่าง 6 - 15 ครั้งต่อภาคเรียน

2. การใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ภาษาไทย เพื่อประกอบการเรียนการสอนส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์จากเนื้อหาประเภทต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ที่ใช้มากที่สุด คือ ข่าวและคอลัมน์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และข่าวคอลัมน์เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3. เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ภาษาไทย เพื่อประกอบการเรียนการสอนของครู อาจารย์ ที่มีเพศ ประสบการณ์ในการสอน และหมวดวิชาต่างกัน มีการใช้

ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์แตกต่างกัน

สมเด็จพระแก้วทิพย์ (2541 : 157 - 160) ได้ศึกษาการรับรู้และการยอมรับสื่อ การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข ของประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า กลุ่มอาชีพ รับราชการ / รัฐวิสาหกิจมีโอกาสสัมผัส และได้รับความรู้เรื่องการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข จากสื่อบุคคลในระดับน้อย และพบว่า การยอมรับความรู้เรื่องอาหาร ยา เครื่องสำอาง วัตถุอันตรายที่ใช้ในครัวเรือน ยารักษา และถุงยางอนามัยของประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์จากสื่อประเภท สิ่งพิมพ์ ทั้งชายและหญิงยอมรับความรู้จากเอกสารวิชาการมากกว่าแผ่นพับ ส่วนประเภทสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ทั้งชายและหญิงยอมรับความรู้จากโทรทัศน์มากกว่าชนิดอื่น

จากผลการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2542 พบว่า สัดส่วนผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต เพศชายมากกว่าเพศหญิงเกือบสองเท่า โดยมีอัตราส่วน (65.06%) และ (34.94%) จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตโดยมากอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี และ สมุทรปราการ) โดยมีจำนวนร้อยละ (67.68%) ในด้านของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นผู้มี อายุน้อย คือ อยู่ในวัยนิสิตนักศึกษา หรือวัยทำงานตอนต้น อายุระหว่าง 20 - 29 ปี (57.53%) รองลงมาคือกลุ่มอายุ 30 ปีขึ้นไป มีผู้ใช้ (32.16%) และกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี มีผู้ใช้ (11.32%) ในแง่ของการซื้อสินค้าและบริการทางอินเทอร์เน็ต สัดส่วนผู้ที่เคยซื้อและไม่เคยซื้ออยู่ที่ (18.47%) และ (81.59%) โดยสินค้าที่นิยมมากเป็นพิเศษ คือ หนังสือ มีจำนวน (78.38%) รองลงมาเป็น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (47.48%) และเพลง (46.33%)

จากการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2543 พบว่า สัดส่วนผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตชายหญิงไม่แตกต่างกัน โดยมีอัตราส่วน (51%) และ (49%) ในทางตรงกันข้าม จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตโดยมากในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี และ สมุทรปราการ) (70%) ในด้านของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี (50%) รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 30 ปีขึ้นไป มีผู้ใช้ (33%) และกลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี มีผู้ใช้ (16%) สถานภาพโสด (73.6%) รายได้ต่อเดือน 30,000 - 50,000 บาท (25.9%) รองลงมา 20,001 - 30,000 บาท (18.9%) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด (57.2%) รองลงมา คือ ปริญญาโท (14.5%) ในแง่ของการซื้อสินค้าและบริการทางอินเทอร์เน็ต สัดส่วนที่เคยซื้อ และไม่ซื้ออยู่ที่ (19%) และ (81%) โดยสินค้าที่นิยมมากเป็นพิเศษ คือ หนังสือ มีจำนวน (55.7%) รองลงมาเป็นซอฟต์แวร์ (25.8%) และยูโทรเนตคอมพิวเตอร์ (19.7%)

พวงแก้ว กล้ากลาง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาฐานแบบศูนย์ผลิต บทเรียนสื่อประสมของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่า ผู้มี

ประสบการณ์ในการผลิตบทเรียนสื่อประสมมีความต้องการที่จะใช้บริการศูนย์ผลิตบทเรียนสื่อประสมของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระดับมากที่สุด คือ การผลิตบทเรียนสื่อประสมแล้วบันทึกลงแผ่นซีดีรอม การให้คำปรึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง โดยเรื่องที่ต้องการปรึกษาในระดับมาก คือ การสร้างกราฟฟิกในคอมพิวเตอร์ซอฟต์แวร์ ที่ใช้ในการผลิตบทเรียนสื่อประสม วิธีการเผยแพร่โปรแกรมลงในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และต้องการชมตัวอย่างผลงานการผลิตบทเรียนสื่อประสมของศูนย์ ฯ เพื่อพิจารณาก่อนตกลงใช้บริการ ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าควรมีนโยบายการดำเนินงาน เพื่อการผลิต ผูกอบรม วิจัย และพัฒนาบทเรียนสื่อประสม บริการให้แก่อาจารย์นิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบุคลากรภายนอกที่มีความสนใจ

สุวิมล ราชธนบริบาล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการการประกันคุณภาพทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผลการวิจัย พบว่าด้านความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ต่อวิธีดำเนินการควบคุมคุณภาพในหน่วยงาน พบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญต่อวิธีดำเนินการด้านหลักสูตรมากที่สุด ส่วนอีก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาจารย์ ด้านห้องสมุดและแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ ด้านการวิจัย และด้านบริการวิชาการ ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์ให้ความสำคัญต่อวิธีดำเนินการด้านหลักสูตรมากที่สุดเช่นกัน อีก 4 ด้าน ให้ความสำคัญในระดับมาก และทั้งผู้บริหารและอาจารย์ให้ความสำคัญด้านนิสิตนักศึกษาระดับปานกลาง ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติ มีความเข้าใจว่าการประกันคุณภาพเป็นการตรวจสอบหรือการจับผิดการทำงานของบุคลากร นอกจากนี้พบว่า การเปลี่ยนผู้บริหารทำให้การดำเนินงานระหว่างสถาบัน คณะ และภาควิชา ขาดความต่อเนื่อง ทบวงมหาวิทยาลัยขาดความชัดเจนในเรื่องแนวทางปฏิบัติ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการตัวอย่างของมหาวิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จ ต้องการคู่มือพัฒนามาตรฐานในสถาบัน และแนวปฏิบัติการนำไปใช้

กนกวรรณ รุกขชาติ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพจากภูมิปัญญาชาวบ้านในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ หลักสูตรท้องถิ่นการศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพจากภูมิปัญญาชาวบ้านในศตวรรษที่ 21 มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการจัดการต่อชีวิตและทรัพย์สินที่มีอยู่ในท้องถิ่น เกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่มีความสัมพันธ์ต่อชีวิต สังคม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น และจะเป็นหลักสูตรที่ให้องค์กรชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ตั้งแต่การกำหนด

วัตถุประสงค์ไปจนถึงการประเมิน เนื้อหาความรู้จะเป็นเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของผู้เรียน สอดคล้องกับชุมชนอย่างแท้จริง ลักษณะการเรียนการสอนเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง บทบาทของผู้สอนจะเป็นผู้นำด้านวิธีคิด วิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน การเรียนการสอนมีการใช้สื่อที่เป็นของจริง สื่อที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติได้จริง การวัดผลและประเมินผลเป็นการประเมินจากการปฏิบัติจริง หลังจากเรียนรู้ไปแล้วสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากรวบรวม ปวงจารย์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยทางการสื่อสารที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้นำทางการเมืองของประชาชนในภาวะวิกฤต ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางการสื่อสาร ได้แก่ การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง ความรู้ทางด้านการเมือง และทัศนคติที่มีต่อการเมือง มีความสัมพันธ์กับเกณฑ์การตัดสินใจเลือกผู้นำทางการเมือง
 2. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่างก็ แตกต่างต่าง ๆ พบว่า
 - 2.1 เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน
 - 2.2 อาชีพมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อบุคคล
 - 2.3 เพศ มีความสัมพันธ์ต่อการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อเฉพาะกิจ
 - 2.4 เพศและการศึกษามีความสัมพันธ์กับความรูทางด้านการเมือง
 - 2.5 เพศและอาชีพมีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการเมือง

สรุปได้ว่า งานวิจัยในประเทศส่วนใหญ่ พบว่า คนเราจะรับรู้ข่าวสารตามความสนใจหรือประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน สื่อที่เลือกรับรู้ก็มีหลากหลายชนิด ส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารทางโทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์ ส่วนทางอินเทอร์เน็ตจะรับรู้ข่าวสารมากในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

ในต่างประเทศได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารไว้หลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเสนอต่อไปนี้

โรบินสัน (Robinson. 1972 : 77) พบว่า ระดับการศึกษาของผู้รับสารมีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อ และระดับความรู้ทางด้านข้อมูลข่าวสารของบุคคล โดยกลุ่มคนที่มีระดับ การศึกษาต่างกันจะใช้สื่อและมีระดับความรู้ในเรื่องข้อมูลข่าวสารดี และจะเพิ่มพูนความรู้ทางด้านนี้ของตนให้มากขึ้นโดยใช้สื่อมวลชน

กัลโลเวย์ และ มาร์ค (Galloway and Mark, 1981 : 435 - 449) กล่าวถึงทฤษฎีโมเดลที่จะส่งผลในเรื่องการรับรู้ถึงความพึงพอใจ ซึ่งจะมีอิทธิพลไปในทางที่จะเสริม หรือเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของบุคคล

เมอร์เคิล (Merkle, 1993 : 246 p.) ได้ทำการวิจัย เรื่อง อิทธิพลของทัศนคติเดิมและการรับรู้ข้อมูลจากสื่อต่อการรับรู้ของแนวคิดปวงชน พบว่า ในกระบวนการทางการเมือง แนวคิดสาธารณชนมักจะถือได้ว่าเป็นพลังที่ทรงอำนาจ ถือเป็นความคิดที่จะเกิดอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ตั้งนโยบาย และความนิยมชมชอบรวมกับด้านพฤติกรรมของพลเมืองธรรมดา แต่อิทธิพลนี้ไม่ใช่เกิดจากส่วนหนึ่งของ “ความเห็นสาธารณชน” แต่เกิดจากการรับรู้แนวคิดปวงชนมากกว่า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ค้นหาคำตอบของคำถามสำคัญ 2 คำถามที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการรับรู้ของปัจเจกบุคคลแล้วเปิดความเห็นปวงชนว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร (ก) คำถามที่กล่าว คือ สิ่งใดเกิดอิทธิพลต่อความสามารถที่จะคาดคะเนถึงความเห็นปวงชน และ (ข) อะไรคืออิทธิพลที่ทำให้ปัจเจกบุคคลเกิดการรับรู้ที่เป็นจริงของความเห็นปวงชน การศึกษานี้พิจารณาถึงปัจจัย 2 ประการ ซึ่งมีผู้คิดว่าส่งอิทธิพลต่อการรับรู้ในความเห็น : ทัศนคติเดิมของปัจเจกบุคคลและการรับรู้ข้อมูลจากสื่อมวลชน ข้อมูลจากการสำรวจทางโทรศัพท์ 2 ครั้ง โดยการคัดเลือกแบบสุ่มในกลุ่มผู้ใหญ่ของเมืองชิคาโก ซึ่งได้นำมาใช้ทดสอบอิทธิพลของปัจจัย 2 ประการ

ประการที่ 1 การรับรู้ข้อมูลจากสื่อไม่ได้เกี่ยวข้องกับแนวโน้มเพียงในการคาดคะเนของความเห็นปวงชน อย่างไรก็ตามผู้ร่วมงานวิจัยซึ่งได้แสดงความเห็นต่อประเด็นคำถามค่อนข้างจะมีการคาดคะเนต่อแนวคิดปวงชนมากกว่ากลุ่มผู้ไม่เคยแสดงความคิดเห็นใด ๆ มาก่อน

ประการที่ 2 ทัศนคติเดิมของปัจเจกบุคคล คือ ตัวทำนายที่เข้มข้นที่สุดของการรับรู้ความเห็นปวงชน กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ผู้ร่วมวิจัยแสดงออกให้เห็นว่ามีความลำเอียงแบบมองเห็นแต่ตนเอง (Egocentric) เมื่อเวลาประเมินความเห็นปวงชน ส่วนในอีกแง่มุมหนึ่งการวัดที่หลากหลายเรื่องการรับรู้ข้อมูลจากสื่อก็ไม่ใช่ตัวทำนายที่มีนัยสำคัญคงเส้นคงวาเสมอสำหรับการรับรู้ความคิดเห็น

เกรวิโอส (Gravios, 1996 : 4324) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารและความร่วมมือของคณะทำงานเกี่ยวกับปัญหา และการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

จุดประสงค์แรก คือ เพื่อศึกษาทักษะการสื่อสาร และกระบวนการสื่อสารที่ใช้โดยคณะทำงานแก้ไขปัญหาของโรงเรียน

ชุดประสงค์ที่สียง คือ ดัชนีการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการสื่อสารที่สมาชิกเหล่านั้นใช้ และความร่วมมือของสมาชิกเหล่านั้น

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยสมาชิกของโรงเรียนที่บริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำนวน 9 โรงเรียน (79 คน) ที่ได้รับการฝึกเป็นพิเศษเรื่องหน้าที่ของคณะทำงาน โดยเฉพาะ คณะที่ปรึกษาเกี่ยวกับการสอนทำการวิจัยโดยการบันทึกเสียงการประชุมของกลุ่มตัวอย่าง เป็น เวลา 3 สัปดาห์ ในฤดูใบไม้ผลิปี 1994 แล้วนำเทปมาถอดข้อมูลและใส่รหัสเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ทางด้านการสื่อสาร ในเรื่องการสื่อสาร มีการแบ่งเป็น 12 ทักษะ การสื่อสารและเนื้อหา 3 กลุ่ม ส่วนเรื่องการให้ความร่วมมือนั้น ใช้แบบสำรวจสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย พบความแตกต่างเล็กน้อยในการใช้ทักษะการสื่อสาร ที่พบว่าใช้มาก คือ ทักษะการสื่อสารที่ให้ ข้อมูล ตามด้วยทักษะการให้ความกระจ่างและทักษะที่ใช้รวบรวม ข้อมูล และยังพบว่ากลุ่ม ตัวอย่างที่ทำงานด้านจิตวิทยาและการศึกษาพิเศษจะใช้ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการให้ความกระจ่าง มากกว่าอย่างอื่น ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูทั่ว ๆ ไปจะใช้ทักษะการสื่อสารที่ให้ข้อมูลมากกว่าอย่างอื่น ในขณะที่สมาชิกที่มีประสบการณ์ 1 ปี หรือน้อยกว่าใช้ทักษะที่ให้ข้อมูลมากกว่า ทักษะอื่น ๆ ส่วนในด้านความร่วมมือนั้นกลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักดีที่จะให้ความร่วมมือใน การทำงานของกลุ่ม

เพจ และ คนอื่น ๆ (Page and others, 1996 : 319) ได้ทำการวิจัยเรื่องจิตวิทยา สังคมและบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับสุขภาพของวัยรุ่นที่ชมรายการโทรทัศน์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างชมรายการโทรทัศน์สม่ำเสมอ กับสุขภาพของวัยรุ่น และบุคลิกภาพทาง จิตวิทยา ผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพเกี่ยวกับความขี้อาย และการออกกำลังกายสม่ำเสมอจะเป็น ผู้ที่ชมรายการโทรทัศน์บ่อย ผู้ชมรายการโทรทัศน์เพศหญิงมักทำลังกายบ่อย และผู้ชม รายการโทรทัศน์ประเภทเบาสมองจะออกกำลังกายสม่ำเสมอมากกว่าและเป็นคนที่อายุน้อยกว่า คนที่ชมรายการโทรทัศน์ประเภทรุนแรง

ริชเลย์ (Reichley, 1997 : 60) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อ ทัศนการณ์ และการรับรู้ส่วนบุคคลของผู้บกพร่องทางร่างกาย การศึกษา เชิงสหสัมพันธ์ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อ ประสบการณ์ และ การศึกษาการรับรู้ของสาธารณชน ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายมุ่งแสวงหาข้อกำหนดว่ามี สหสัมพันธ์ได้บ้างระหว่างความคิดเห็นของผู้คนเกี่ยวกับผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (People with Disabilities) และการอุปโภคสื่อการศึกษาพร้อมทั้งประสบการณ์ หรือการสัมพันธ์ติดต่อกับ ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ผู้กระทำการศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้เหล่านี้ ระหว่างผู้เข้าร่วม

การวิจัยเสนอแนะถึงบุคคลกลุ่มปกติมีมุมมองต่อกลุ่มผู้บกพร่องทางร่างกายพร้อมไปกับการรับรู้ที่ไม่ดีทางสังคมที่ติดตัวอยู่

คอบบ์ (Cobb. 1999 : 199 - 202) ได้ทำการสำรวจ เรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตของพยาบาลสำหรับการดำเนินงานที่ต่อเนื่องทางการศึกษาวิชาว่าด้วยโรคมะเร็ง : การสำรวจโรคมะเร็งของที่ประชุมสมาคมพยาบาล พบว่า การสำรวจเพื่อนำข้อตกลงเกี่ยวกับวิชาว่าด้วยโรคมะเร็ง พยาบาลจำนวน 670 คน ใช้อินเทอร์เน็ต จุดประสงค์เพื่อใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับหาคำแนะนำเกี่ยวกับยา ค้นหาวรรณกรรม คำแนะนำการศึกษาคนไข้ และการดำเนินงานที่ต่อเนื่องทางการศึกษาเป็นผลบ่งชี้ทำให้เกิดความคิดในการดำเนินงานต่อไป ผู้เตรียมการทางการศึกษาคควรปฏิบัติตามอินเทอร์เน็ต ความมุ่งหมายเพื่อต้องการความรวดเร็วและคำแนะนำที่เป็นปัจจุบัน

คอกซ์ (Cox. 2001 : 46 p.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และ การพบเห็นสื่ออื่นเป็นปัจจัยในพัฒนาการด้านความรู้สึกรุนแรง พบว่า งานวิจัยชิ้นนี้ได้ตรวจสอบถึงการได้รับความรู้สึกรุนแรงของเด็กเล็ก (อายุเฉลี่ย 7 ปี) ซึ่งเป็นผลมาจากสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของเด็กนอกเหนือจากนี้ตัวแปรที่แทรกเข้ามาที่สำคัญ คือ ความรุนแรงในการโฆษณาผลิตภัณฑ์ มีการประเมินความรู้สึกรุนแรงใน 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ความรู้สึก และ พฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ อาสาสมัคร 200 คน จากโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน ในเขตที่เล็กของฮัลป์ลาเวียทางใต้ มีการจัดระดับของผู้เข้าร่วมการวิจัยจากการตอบสนองต่อวิธีทัศนที่เป็นการพรรณนาถึงความทุกข์ทรมานของบุคคล การวิจัยพบว่า การเห็นสื่อมีผลที่มึนัยสำคัญต่อการวัดความรู้สึกรุนแรงด้านความรักใคร่ ระดับความเข้มที่สื่อนำเสนอส่งผลต่อการตอบสนองทางความรู้สึกที่รุนแรง และสัมพันธ์กับสถานภาพของเศรษฐกิจสังคมของผู้เข้าร่วมการวิจัย

อาร์เตอรัม (Arterburn. 2002 : 1665) ได้ทำการวิจัยเรื่องการฝึกอบรมความรู้เรื่องข้อมูลสารสนเทศและบทบาทของโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ในรัฐแคลิฟอร์เนีย จุดประสงค์ของงานวิจัยชิ้นนี้ คือ เพื่อศึกษาดูว่าโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่โรงเรียนใดที่จัดการฝึกอบรมความรู้เรื่องข้อมูลสารสนเทศให้แก่นักศึกษาบ้าง และดูว่าโรงเรียนที่ไม่ได้จัดฝึกอบรมเขามีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรได้แบ่งกลุ่มของโรงเรียนออกตามความเข้มที่เกี่ยวกับกับข้อมูลสารสนเทศโปรแกรมออกเป็น กลุ่มต่ำ กลุ่มกลางและกลุ่มสูง งานวิจัยนี้พบว่า

1. อาจารย์ใหญ่เหล่านี้มีความรู้จำกัดในการว่าจ้างผู้ที่ได้รับการอบรมความรู้เรื่องข้อมูลสารสนเทศเข้าทำงาน
2. อาจารย์ใหญ่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโรงเรียนควรเปิดอบรมความรู้เรื่องข้อมูล

สารสนเทศ

3. อาจารย์ใหญ่ส่วนใหญ่เชื่อว่าการศึกษาผู้ใหญ่ควรมีการเปิดสอนอบรมความรู้เรื่องข้อมูลสารสนเทศ

งานวิจัยมีข้อค้นพบเพิ่มเติมว่าอาจารย์ใหญ่เหล่านี้คิดว่าพวกเขาสามารถเป็นผู้สอนและให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่ปรารถนาจะเริ่มเปิดอบรมสอนความรู้เรื่องข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนได้

สรุป จากแนวคิดและทฤษฎีและผลงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ว่า สื่อมวลชนซึ่งมีหน้าที่ในการถ่ายทอดข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ ไปยังผู้รับสาร ซึ่งผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสารในส่วนของตนเองเห็นว่าเป็นประโยชน์ หรือได้รับประโยชน์จากเนื้อหาที่ได้รับ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อาจมีการสนทนาพูดคุย แลกเปลี่ยน และเผยแพร่ไปยังบุคคลอื่น ดังนั้น แต่ละคนจะเลือกรับสารอย่างไรขึ้นอยู่กับความแตกต่างของบุคคล

สรุปกรอบความคิดและแนวทางในการทำวิจัย

การทำวิจัย เรื่อง สภาพการรับข่าวสารทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เห็นสภาพที่เป็นอยู่ และได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ เพิ่มเติม จึงได้สรุปเป็นกรอบความคิดและแนวทางในการทำวิจัย ปรากฏตามตาราง ดังนี้

ตาราง 1 สรุปกรอบความคิดและแนวทางการนำทฤษฎีวิจัย

คำถามงานวิจัย	วัตถุประสงค์	ประชากร	ตัวแปร	เครื่องมือ	วิธีเก็บข้อมูล	วิเคราะห์ข้อมูล	ประโยชน์ที่ได้รับ
1. ผู้บริหารรับข่าวสารจากสื่อประเภทใด	เพื่อศึกษา 1. ประเภทของสื่อที่ได้รับข่าวสารทางวิชาการ	ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1	ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ภาคราชการ ระดับการศึกษา ตัวแปรตาม ได้แก่ ปริมาณโรงเรียนที่สมัครเข้าศึกษา	แบบสอบถาม (ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง) มี 5 ตอน ได้แก่ 1. ข้อมูลส่วนตัว 2. ประเภทของสื่อที่ได้รับข่าวสาร 3. ปัญหาการรับข่าวสาร	ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และ 3 เก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์	วิเคราะห์โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้คือ 1. ค่าร้อยละ 2. ค่าความถี่ 3. ค่าอำนาจจำแนก 4. ค่าเฉลี่ย 5. ค่า T-test 6. ค่าความแปรปรวน	ผลจากการวิจัยนี้ 1. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและ 2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงและวางแผนการสื่อสาร 3. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารนำไปปรับปรุงระบบการรับข่าวสาร
2. ผู้บริหารมีปัญหามากในการรับข่าวสารอย่างไร	1. ปัญหาในการรับข่าวสาร 2. ปัญหาในการรับข่าวสารทางวิชาการ	กลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มจากประชากร ได้จำนวน 148 คน	การวิจัย การแนะแนว การทดสอบ การวัดผล ผลงานทางวิชาการ การปฏิบัติ การปฏิบัติงาน ประเมินคุณภาพ กฎหมาย พจน.	การวิจัยเชิงคุณภาพ (ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง) มี 5 ตอน ได้แก่ 1. ข้อมูลส่วนตัว 2. ประเภทของสื่อที่ได้รับข่าวสาร 3. ปัญหาการรับข่าวสาร	ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และ 3 เก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์	วิเคราะห์โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้คือ 1. ค่าร้อยละ 2. ค่าความถี่ 3. ค่าอำนาจจำแนก 4. ค่าเฉลี่ย 5. ค่า T-test 6. ค่าความแปรปรวน	ผลจากการวิจัยนี้ 1. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและ 2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงและวางแผนการสื่อสาร 3. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารนำไปปรับปรุงระบบการรับข่าวสาร
3. ผู้บริหารมีความต้องการในการรับข่าวสารอย่างไร	1. ความต้องการในการรับข่าวสาร 2. ความต้องการในการรับข่าวสารทางวิชาการ	กลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มจากประชากร ได้จำนวน 148 คน	การวิจัย การแนะแนว การทดสอบ การวัดผล ผลงานทางวิชาการ การปฏิบัติ การปฏิบัติงาน ประเมินคุณภาพ กฎหมาย พจน.	การวิจัยเชิงคุณภาพ (ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง) มี 5 ตอน ได้แก่ 1. ข้อมูลส่วนตัว 2. ประเภทของสื่อที่ได้รับข่าวสาร 3. ปัญหาการรับข่าวสาร	ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และ 3 เก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์	วิเคราะห์โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้คือ 1. ค่าร้อยละ 2. ค่าความถี่ 3. ค่าอำนาจจำแนก 4. ค่าเฉลี่ย 5. ค่า T-test 6. ค่าความแปรปรวน	ผลจากการวิจัยนี้ 1. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและ 2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงและวางแผนการสื่อสาร 3. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารนำไปปรับปรุงระบบการรับข่าวสาร